

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Професор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Travel-журналістика»
ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань – 06 «Журналістика»
спеціальність – 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма – **Правова журналістика**

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота стул. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	4	7	28	12	2	8	100	150	7

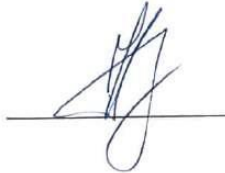
30.01.2024
[Signature]

Тернопіль – 2024

Робочу програму розробила кандидат філологічних наук, доцент Олена Коноплицька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри
кандидат історичних наук, доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 Журналістика,
протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,

кандидат наук із соціальних комунікацій Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОПП,

кандидат наук із соціальних комунікацій Людмила КОМІНЯРСЬКА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
_____ Оксана ГОМОТЮК
« _____ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**Travel-журналістика**»
ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**
галузь знань – **06 «Журналістика»**
спеціальність – **061 «Журналістика»**
Освітньо-професійна програма – **Правова журналістика**
кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	4	7	28	12	2	8	100	150	7

Тернопіль – 2024

Робочу програму розробила кандидат філологічних наук, доцент Олена Коноплицька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри
кандидат історичних наук, доцент _____

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 Журналістика,
протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
кандидат наук із соціальних комунікацій _____

Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОПП,
кандидат наук із соціальних комунікацій _____

Людмила КОМІНЯРСЬКА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Travel-журналістика»**

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Travel-журналістика»

Дисципліна «Travel- журналістика»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 06 «Журналістика»	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: <u>українська</u>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 4 Семестр: Денна – 7
Кількість змістових модулів – 2	ОПП «Правова журналістика»	Лекції: Денна – 28 год. Практичні заняття: Денна – 12 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: Денна – 100 год. Тренінг: Денна – 8 год. Індивідуальна робота – 2 год.
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Тревел-журналістика» є вибірковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Метою курсу «Тревел-журналістика» є засвоєння знань про сутність та специфіку подорожньої журналістики як пізнавально-розважального феномену, історичний екскурс його розвитку в українському інформаційному просторі, опанування жанрів тревел-журналістики та методики роботи над ними.

Особлива увага приділяється аналізу найрейтинговіших різноформатних тревел-проектів у тематичному, жанровому й технологічному зрізах, виробленню у студентів навичок критично сприймати журналістський матеріал, здійснювати пошук та аналіз інформації та створювати якісний подорожній медіапродукт відповідно до професійних стандартів сучасної журналістики та призначення медіаконтенту про мандри.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни «Тревел-журналістика» студенти будуть вміти:

- застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;
- виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Тревел-журналістика в контексті пізнавально-розважальної медіадіяльності

Тема 1: Вступ до тревел-журналістики

- Що таке тревел-журналістика?
- Історія розвитку жанру.
- Основні жанри та формати (статті, блоги, відео, подкасти).

Тема 2. Тревел-журналістика в системі засобів масової комунікації

- Роль ЗМІ як засобу популяризації знань про країни та народи, а також у міжкультурній комунікації.
- Тревел-журналістика як вид пізнавально-розважальної журналістики.
- Актуальні проблеми туристичної медіадіяльності, перспективи розвитку журналістики подорожей.

Тема 3. Роль подорожньої журналістики у розвитку національного туризму.

- Можливості тревел-журналістики у сприянні розвитку країни, регіону, міст та сіл.

- Найбільш перспективні проєкти для інвестицій.
- Аспекти позитивного образу активного відпочинку.
- Економічні чинники створення подорожнього контенту.
- Внесок популярних українських тревел-медіа у формування іміджу України.
- Сервісні ресурси у контексті тревел-журналістики.

Тема 4: Техніка написання тревел-матеріалів

- Методика створення медіаматеріалів про подорожі.
- Жанри подорожньої журналістики, їх характеристики.
- Структура тревел-статті (вступ, основна частина, висновок).
- Використання описових елементів та образної мови.
Як передати атмосферу місця.
- Методи збереження балансу між аналітичним та розважальним контентом.
- Особливості стилістичної культури подорожніх медіатекстів.

Змістовий модуль 2. Тенденції сучасної української тревел-журналістики

Тема 5. Потенціал сучасної туристичної преси в Україні

- Інформаційно-комунікаційний потенціал друкованої тревел-періодики.
- Типологія періодики про туризм і подорожі.
- Домінуючі формати і жанри сучасної пресової тревел-журналістики.
- Особливості візуального компонента у структурі контенту друкованих ЗМІ про мандри. Комунікативні прийоми привернення уваги читачів.
- Інформаційно-пізнавальна цінність подорожньої преси.
- Навички генерування якісного друкованого контенту про мандрівки.

Тема 6. Радіо як платформа розвитку тревел-журналістики в Україні

- Можливості радіо як каналу розповсюдження інформації про туризм і мандрівки.
- Типологія представлення тревел-інформації в сучасному радіоефірі.
- Ключові змістові, вербальні та аудіальні засоби презентації подорожнього контенту на радіо, прийоми активізації слухацької уваги.
- Переваги радіо як каналу поширення інформації про туризм та подорожі.

Тема 7. Сучасна тревел-журналістика у структурі телевізійного контенту

- Специфіка представлення подорожнього контенту у телеефірі.
- Поняттєвий апарат телевізійних програм про подорожі. Формати, тематика і жанри сучасної подорожньої телепродукції.
- Специфіка авторських подорожніх проєктів у загальнонаціональному та регіональному телеефірах.
- Секрети успіху програм у рецепції телеглядачів.
- Рейтингові телевізійні тревел-продукти

Тема 8. Тревел-журналістика в сучасному онлайн-просторі

- Роль цифрових технологій у сучасній тревел-журналістиці, особливості її в Інтернеті.
- Цифрові тренди створення матеріалів на туристичну тематику.
- Формати презентації туристичної інформації в мережі.
- Специфіка функціонування тревел-відеоблогів.
- Способи висвітлення подорожньої тематики в соціальних мережах Instagram, Facebook, Twitter, Telegram, TikTok.
- Технології у взаємодії з реципієнтами на прикладі матеріалів тревел-тематики.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «Travel-журналістика» Денна форма навчання

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. зан.	Інд. робота	Тренінг	Сам. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Вступ до тревел-журналістики	2	2			4	Теоретичні питання, спостереження, кейс-метод
Тема 2. Тревел-журналістика в системі засобів масової комунікації	4	-			14	Теоретичні питання, презентації, кейс-метод, практичні вправи
Тема 3. Роль подорожньої журналістики у розвитку національного туризму.	2	2	1	4	14	Теоретичні питання, спостереження, кейс-метод, практичні вправи
Тема 4. Техніка написання тревел-матеріалів	4	2			20	Теоретичні питання, спостереження, презентації, кейс-метод, практичні вправи

Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Потенціал сучасної туристичної преси в Україні	4	-	1	4	8	Спостереження, дослідження українського медіапростору, письмовий аналіз, презентації, кейс-метод, практичні вправи
Тема 6. Радіо як платформа розвитку тревел-журналістики в Україні	4	2			10	Кейс-метод, практичні вправи, презентації
Тема 7. Сучасна тревел-журналістика у структурі телевізійного контенту	4	2			10	Теоретичні питання, презентації, кейс-метод, практичні вправи
Тема 8. Тревел-журналістика в сучасному онлайн-просторі	4	2			20	Теоретичні питання, презентації, практичні вправи
Загалом:	28	12	2	8	100	
Підсумковий контроль	Залік					

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1: Вступ до тревел-журналістики

- Тематики для обговорення:

- Що таке тревел-журналістика?
- Історія розвитку жанру.
- Основні жанри та формати (статті, блоги, відео, подкасти).

- Практичне завдання:

- Написати короткий опис подорожі у форматі тревел-статті.

| Практичне заняття 2: Дослідження та підготовка до подорожі

- Тематики для обговорення:

- Як обирати напрямок для подорожі.
- Методи дослідження (інтернет, книги, інтерв'ю).
- Важливість культурного контексту.
- **Практичне завдання:**
 - Створити план подорожі з інформацією про культуру, традиції та цікаві місця.

| Практичне заняття 3: Техніка написання тревел-матеріалів

- **Теми для обговорення:**
 - Структура тревел-статті (вступ, основна частина, висновок).
 - Використання описових елементів та образної мови.
 - Як передати атмосферу місця.
- **Практичне завдання:**
 - Написати уривок статті, використовуючи описові елементи.

| Практичне заняття 4: Фотографія в тревел-журналістиці

- **Теми для обговорення:**
 - Роль фотографії в тревел-журналістиці.
 - Основи фотографії: композиція, освітлення, обробка.
 - Як вибрати правильні знімки для статті.
- **Практичне завдання:**
 - Зробити фото під час прогулянки і підготувати короткий коментар до кожного знімка.

| Практичне заняття 5: Етика в тревел-журналістиці

- **Теми для обговорення:**
 - Відповідальність журналіста.
 - Питання культурної чутливості.
 - Взаємодія з місцевими жителями.
- **Практичне завдання:**
 - Обговорити етичні дилеми на прикладах з реального життя.

| Практичне заняття 6: Використання соціальних мереж у тревел-журналістиці

- **Теми для обговорення:**
 - Як соціальні мережі змінили тревел-журналістику.
 - Стратегії просування контенту.
 - Взаємодія з аудиторією.
- **Практичне завдання:**
 - Створити пост для соціальної мережі про подорож.

| Практичне заняття 7: Аналіз успішних тревел-журналістів

- **Теми для обговорення:**
 - Хто такі успішні тревел-журналісти?

- Які їхні секрети успіху?
- Як вони взаємодіють з аудиторією?
- **Практичне завдання:**
- Презентувати одного відомого тревел-журналіста і його роботи.

6. Самостійна робота

1. Тревел-блог

- Опис: Створити власний блог про подорожі, де ви будете ділитися своїми враженнями, порадами та фотографіями з різних місць.
- Завдання: Написати кілька статей на різні теми: огляди міст, кулінарні враження, культурні особливості.

| 2. Відео-документальний проект

- Опис: Зняти короткий документальний фільм про певну країну або місто, фокусуючись на культурі, традиціях та місцевих жителях.
- Завдання: Зібрати інтерв'ю, зняти пейзажі та повсякденне життя.

| 3. Фотопроект "Місця, які варто відвідати"

- Опис: Створити серію фотографій з описами різних туристичних локацій.
- Завдання: Зробити акцент на унікальності кожного місця, використовуючи креативні техніки зйомки.

| 4. Кулінарна подорож

- Опис: Дослідити кухню певної країни через приготування традиційних страв.
- Завдання: Зібрати рецепти, приготувати їх і задокументувати процес з фото та відео.

| 5. Екологічний туризм

- Опис: Розробити проект, присвячений екологічному туризму в конкретному регіоні.
- Завдання: Дослідити екологічні ініціативи, створити інформаційний буклет або презентацію.

| 6. Інтерв'ю з мандрівниками

- Опис: Провести серію інтерв'ю з людьми, які подорожують часто, і дізнатися про їхній досвід.
- Завдання: Записати інтерв'ю, створити статті або відео з їхніми історіями.

| 7. Карта мандрівника

- Опис: Створити інтерактивну карту з позначенням місць, які ви відвідали, з короткими описами та фотографіями.
- Завдання: Використати онлайн-інструменти для картографії.

| 8. Подорож у часі

- **Опис:** Дослідити історію певного місця через призму його культурних змін.
- **Завдання:** Підготувати презентацію або статтю про те, як змінилося місце за останні десятиліття.

| 9. Культурні стереотипи

- **Опис:** Дослідити та спростувати стереотипи про певну країну чи культуру.
- **Завдання:** Написати статтю або створити відео на цю тему, використовуючи факти та свідчення місцевих жителів.

| 10. Тревел-гід для початківців

- **Опис:** Створити гід для тих, хто вперше вирушає в подорож.
- **Завдання:** Включити поради щодо планування, бюджетування, спілкування та безпеки.

7. Тренінг.

Етапи проведення тренінгу:

1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. *Організаційна частина* полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.
3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.
4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Вправа 1: Написання тревел-щоденника

- **Завдання:** Протягом тижня ведіть щоденник, записуючи свої враження від щоденних подорожей (навіть якщо це просто прогулянка містом).
- **Мета:** Розвинути навички опису подій, емоцій та деталей.

| Вправа 2: Інтерв'ю з місцевими жителями

- **Завдання:** Підготуйте питання та проведіть інтерв'ю з місцевим жителем під час подорожі. Запишіть їхні відповіді та враження.
- **Мета:** Розвинути навички спілкування та збору інформації.

| Вправа 3: Огляд місцевої кухні

- **Завдання:** Виберіть ресторан або кафе під час подорожі, спробуйте кілька страв і напишіть огляд.
- **Мета:** Вивчити техніку опису смаків, текстур і атмосфери закладу.

| Вправа 4: Фотопроект

- **Завдання:** Зробіть серію фотографій на певну тему (наприклад, "Вулиці міста" або "Люди в повсякденному житті") та підготуйте до них короткі описи.
- **Мета:** Розвинути навички фотографії та опису візуального контенту.

| Вправа 5: Створення блогу

- **Завдання:** Створіть особистий тревел-блог, де будете публікувати свої статті, фотографії та відео про подорожі.
- **Мета:** Ознайомитися з платформами для ведення блогів і стратегіями просування контенту.

| Вправа 6: Підготовка маршруту

- **Завдання:** Оберіть місто або регіон і розробіть детальний маршрут для туристів, включаючи основні атракції, ресторани, готелі та транспорт.
- **Мета:** Розвинути навички планування та дослідження.

| Вправа 7: Аналіз статей

- **Завдання:** Виберіть кілька відомих тревел-статей і проаналізуйте їх структуру, стиль написання, використані прийоми.
- **Мета:** Навчитися критично оцінювати роботи інших журналістів.

| Вправа 8: Створення відео

- **Завдання:** Зніміть коротке відео про вашу подорож (максимум 3-5 хвилин) і додайте коментарі.
- **Мета:** Розвинути навички відеомонтажу та розповіді візуально.

| Вправа 9: Підготовка до етики

- **Завдання:** Обговоріть етичні питання, з якими можуть стикатися тревел-журналісти. Напишіть есе на цю тему.
- **Мета:** Розвинути усвідомлення етичних аспектів професії.

| Вправа 10: Соціальні мережі

- **Завдання:** Створіть пост для Instagram або Twitter про вашу останню подорож, включаючи фото та хештеги.
- **Мета:** Ознайомитися зі стратегіями просування контенту в соціальних мережах.

8. Методи навчання.

Види роботи студента:

1. Робота на практичних заняттях

- участь в обговоренні питань;

- презентаційні виступи на заняттях;
- застосування кейс-методу;
- активна участь у ділових іграх, дебатах;
- розв’язання тестових завдань.

2. Самостійна робота:

- робота з джерелами;
- презентація результатів.

3. Контрольні зрізи (написання модульної роботи).

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Методи оцінювання.

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання виконання завдань тренінгу;
- інше.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%

Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 1-4	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 5-8	як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконані завдання самостійної роботи

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

1. Белькова С. Жанр сучасного нарису: інваріант і модифікації: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 21 с.
2. Бикова О. Тематично-видова типологія сучасного пресового репортажу. *Український інформаційний простір*, 2016. № 4. 94–102.с.
3. Білоус В. Народна культура та побут населення Боснії у подорожніх замітках військовослужбовців-українців 70–80-х рр. XIX ст. *Проблеми слов'янознавства*. 2002. №. 52. С. 211– 230.
4. Вайшенберг З. Журналістика та медіа : довідник. К. : Центр Вільної Преси,

- Академія Української Преси, 2011. 529 с.
5. Дмитрук О. Активний туризм: навч. посібн. Київ: Либідь, 2013. 232 с.
 6. Здорова В. Теорія і методика журналістської творчості: навч. посібн. 3-тє вид., перероб. та доп. Львів: ПАІС, 2008. 276 с.
 7. Зеленюк Ю. Журнали тревел-влоги на українському медійному ринку. *Держава та регіони*. 2012. №1. С. 52–54.
 8. Зеленюк Ю. Туристичні медіа як чинники духовно-морального виховання молоді. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2012. №21. С. 207–214.
 9. Кошелюк О. Інформаційний потенціал сучасної туристичної преси: монографія. Луцьк: РВВ Луц. НТУ, 2015. С. 294–300.
 10. Показаньева І. Теоретичне осмислення основ тревел-блогінгу. Функціональні відмінності тревел-блогера і тревел-журналіста. *Філологія і мистецтвознавство*: електрон. наук. журн. 2015. № 34. С. 55 – 59. Режим доступу: <http://7universum.com/ru/philology/archive/item/2083>.
 11. Полежаєв Ю. Тревел-журналістика у фокусі наукових досліджень: аналітичний огляд російського досвіду. *Держава та регіони*. 2014. № 3. С. 110–114.
 12. Юферева О. В. Соціальна практика шопінгу як фактор функціонального структурування українських тревел-журналів. *Держава та регіони*. Сер. : Соціальні комунікації. 2012. № 3. С. 117–121.
 13. Юферева О. Криза тревел-журналістики та шляхи її подолання. *Держава та регіони*. 2011. № 3. С. 144–147.
 14. Юферева. О. Нарративні тенденції сучасної української тревелжурналістики в соціокультурній перспективі. *Наукові записки інституту журналістики*. 2013. № 3. С. 51 – 55.